

## [Marius Buhl.]

nu sådan — som det er blevet sagt fra anden side — at amtmandens søn og arbejdsmandens søn kan begynde på samme skolebænk, og hvis de i samme grad har evner og lyst, kan de fortsætte sammen op til den højeste uddannelse. Ordningen har også den fordel — det hænger sammen med det, jeg lige har sagt — at den gør overgangen let — det var også hensigten — for de børn, der vil fortsætte med en videregående undervisning, dem, der vil studere. Jeg har engang sagt, at bladene godt kan undlade den kliché, de plejer at anvende, når en mand er blevet et eller andet stort, præsident for Højesteret f. eks., eller hvad det nu kan være: at han begyndte som fårehyrde. Fårehyrde er som bekendt noget af det fineste, man kan begynde med her i landet. Det er en kliché, som de godt kan tage væk, for sådan er de begyndt allesammen, og det er mellemskolens skyld. Folk, som lever i den gamle forestilling, kan ikke rigtig forstå dette; men med mellemskolens indførelse er det noget ganske almindeligt og ligetil, at det går sådan.

Jeg vil gerne have slået fast med det samme, at dette, at jeg mener, at vi skal have en strukturændring nu — således som jeg også anførte det i min skriftlige fremsættelse — i og for sig ikke skal optages som et angreb på mellemskolen som sådan; det er en erkendelse af, at forholdene har formet sig sådan, at der må en ændring til. Det har jeg udførligt bemærket i min fremsættelse, så det skal jeg ikke komme nærmere ind på her.

Det forslag, der foreligger her — og dermed mener jeg det af den højtærede undervisningsminister fremsatte forslag — vil råde bod på disse skævheder i vort skolebillede, og jeg synes så absolut også, at forslaget rummer en idé til en løsning. Jeg vil sige med det samme, at ideen kan godt forekomme måske lidt paradoksal, eller mildere sagt: den kan ved første øjekast forekomme højt overraskende.

Man har igennem mange år været stillet overfor den skævhed, at der var altfor mange, der tog eksamen, eller altfor mange, der forsøgte på det, for det var ikke nær dem alle, der fik eksamen. Altfor mange lod sig friste af udsigten til at få et eksamensbevis. Opgaven blev da at

begrænse denne tendens, og man sagde som så: det er galt med denne omsiggribende trang til at få eksamen; den misere må klares, og den klarer vi så ved at lade dem få eksamen allesammen.

Det er en chokerende måde at løse problemet på, men derfor behøver det ikke at være nogen dårlig løsning, ingenlunde. Det er faktisk også det, den højtærede ministers forslag går ud på, nemlig dette, at man siger: de vil allesammen, eller altfor mange, ind i denne eksamensafdeling, nuvel, lad os så lave det sådan, at de allesammen får en slags eksamen, een af dem i nogle fag, en anden i andre, nogle i den boglige linie, andre i de praktiske linier; men de får allesammen til slut en eksamen med nogle karakterer. Hele flokken får eksamen, og så klarer vi eksamensgalskaben på den måde.

Jeg sagde lige, at det er en overraskende løsning, men derfor behøver det ikke at være nogen dårlig løsning. Imidlertid er der, synes jeg, ved løsningen så mange svagheder, eller dog nogle svagheder, så det også kunne være betimeligt at se sig om efter anden udvej.

Min første anke imod hele forslaget — ikke mod denne specielle løsning, men mod hele forslaget — er da den, at forslaget bygger på det tvungne 8. skoleår; det er jeg imod, og det er mit parti imod. Jeg ser godt, at den højtærede undervisningsminister i bemærkningerne siger, at ordningen nok vil kunne praktiseres også med de 7 skoleår. Jeg tror dog, at man foreløbig må holde på, at hvis lovforslaget skal praktiseres efter sin hensigt, forudsætter det det tvungne 8. skoleår, og som sagt, det er jeg modstander af. Det har jeg også givet en begrundelse for i min skriftlige fremsættelse af vore egne forslag, og jeg tør naturligvis gå ud fra, at alle medlemmer af det høje ting har læst denne skriftlige fremsættelse, så de nøje ved, hvad der står i den, så jeg ikke behøver at gentage den. Muligvis vil jeg gentage en smule af den; men jeg vil først se, hvordan tiden slår til, og så eventuelt komme ind derpå i min mere specielle omtale af venstres forslag.

En anden indvending, jeg har imod forslaget, har relation til liniedelingen. Tanken med denne bygger på, at altfor mange forældre i øjeblikket presser på for at få deres